

POSIEDZENIE RADY EUROPEJSKIEJ W BRUKSELI

20-21 marca 2003 r.

WNIOSKI PREZYDENCJI*

1. Rada Europejska zebrała się w Brukseli 20 i 21 marca na trzeciej dorocznej sesji wiosennej poświęconej sytuacji gospodarczej, społecznej i ekologicznej w Unii. Spotkanie poprzedziła wymiana poglądów z przewodniczącym Parlamentu Europejskiego Patem Coxem na temat głównych nurtów dyskusji.
2. Obecni byli również przedstawiciele państw członkowskich lub rządów, ministrowie spraw zagranicznych i finansów oraz reprezentanci trzynastu państw wstępujących i kandydujących do Unii, w celu przedyskutowania Strategii Lizbońskiej oraz sposobów wprowadzania jej w życie i omówienia problemów międzynarodowych.
3. Doroczne sesje wiosenne Rady Europejskiej odgrywają bardzo ważną rolę w ustalaniu kierunku gospodarczych, społecznych i ekologicznych działań Unii zmierzających do realizacji celów Strategii Lizbońskiej, przekształcenia gospodarki europejskiej w *najbardziej konkurencyjną, dynamiczną i opartą na wiedzy gospodarkę na świecie, zdolną do zrównoważonego wzrostu gospodarczego i stworzenia większej liczby i wyższej jakości miejsc pracy oraz osiągnięcia większej społecznej spójności*.
4. W konkluzji obrad Rada Europejska odnotowuje osiągnięcie porozumienia w następujących kwestiach:
  - nadrzędnych celów Unii Europejskiej dotyczących lizbońskiego programu reform (zobacz Część I poniżej);
  - kierunków działań i środków służących do osiągnięcia powyższego celu (zobacz Część II poniżej).
5. Co więcej, Rada przyjęła wnioski w sprawie poszerzenia UE oraz kilku innych kwestii o znaczeniu międzynarodowym. Te konkluzje znalazły się po Części II.

---

* Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym: <http://ue.eu.int/pressData/en/ec/75136.pdf>

CZEŚĆ I

ROZWÓJ, MIEJSCA PRACY ORAZ DOBRA KONIUNKTURA W NASZEJ EUROPIE

6. Unia Europejska stoi obecnie, tak jak inne części świata, w obliczu spowolnienia tempa wzrostu i wolniejszego tworzenia miejsc pracy. Gospodarcza niepewność i globalne zagrożenia natury politycznej wywierają duży wpływ na krótkoterminową perspektywę rozwoju i spowalniają ożywienie [gospodarcze]. To wszystko powoduje, że tym bardziej istotne staje się zwiększenie możliwości wzrostu naszych gospodarek poprzez realizację odpowiednich polityk makroekonomicznych i celowych reform strukturalnych.
7. Trzy lata temu w Lizbonie Unia Europejska ustanowiła strategiczny cel zbudowania najbardziej konkurencyjnej, dynamicznej i opartej na wiedzy gospodarki na świecie, zdolnej do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, z większą liczbą i wyższą jakością miejsc pracy, oraz osiągnięcia większej społecznej spójności. Aby urzeczywistnić te cele, zobowiązaliśmy się do przeprowadzenia ambitnego, pełnego i wzajemnie uzupełniającego się dziesięcioletniego programu reform na rynku pracy, kapitału i produktów.
8. Znaczny postęp osiągnięto w związku z Agendą Lizbońską, właśnie wchodzącą w czwarty rok realizacji. Znaczne rezultaty osiągnięto w zakresie, na przykład, otwarcia rynków energetycznych, stworzenia europejskiej wspólnej przestrzeni powietrznej (*single European sky*), modernizacji polityki konkurencji, wprowadzenia zintegrowanego na skalę ogólnoeuropejską rynku usług finansowych oraz osiągnięcia porozumienia w sprawie patentu wspólnotowego. Od momentu wdrożenia w życie Strategii Lizbońskiej stworzono 5 mln nowych miejsc pracy, z czego 500 tys. w 2002 r., mimo mniej korzystnego klimatu gospodarczego. W tym samym czasie liczba osób pozostających bez pracy spadła o ok. 2 mln.
9. Mimo tych osiągnięć jeszcze wiele pozostaje do zrobienia. Teraz nadszedł czas, w szczególności dla Unii i państw członkowskich, wypełnienia podjętych zobowiązań dotyczących reform gospodarczych. Potwierdzamy nasze aktywne osobiste zaangażowanie w sprawne i terminowe wprowadzenie reform w obrębie wszystkich trzech filarów Strategii Lizbońskiej – gospodarczego, społecznego i ekologicznego.
10. Zachęcanie do zrównoważonego wzrostu i stwarzania większej liczby i wyższej jakości miejsc pracy muszą zdecydowanie pozostać priorytetem unijnej agendy. Cele te można osiągnąć poprzez realizację polityki makroekonomicznej ukierunkowanej na osiągnięcie wzrostu i stabilizacji, przyspieszenie reform gospodarczych, podjęcie stanowczych działań na rzecz wzrostu zatrudnienia i modernizacji

europiejskiego modelu społecznego oraz wprowadzania strategii zrównoważonego rozwoju przyjętej na szczycie UE w Göteborgu. Jednocześnie, mimo ostatnio dokonanych postępów, obecna agenda reform musi się zająć bardziej skutecznie wyzwaniami, jakie stawia starzenie się społeczeństwa, jeśli ma zapewnić długofalową równowagę finansów publicznych.

11. Poszerzenie stwarza większą możliwość osiągnięcia wzrostu gospodarczego i realizacji celów lizbońskich. Przyszłe państwa członkowskie zostały po raz pierwszy uwzględnione w raporcie wiosennym Komisji. Państwa te wdrażają obecnie reformy i zaczynają brać udział w otwartej metodzie koordynacji. Strategia Lizbońska oferuje wspólne rozwiązania wspólnych problemów i jest niezbędnym narzędziem wspierania procesu poszerzania oraz przekazywania najlepszych praktyk i doświadczeń w Unii.
12. Aby osiągać postęp w realizacji reform, Rada Europejska ustala następujące priorytety:
  - **Wzrost zatrudnienia i społecznej spójności.** Mimo osiągnięcia widocznego postępu na rynku pracy, uzyskanie ustalonego w Lizbonie docelowego wskaźnika zatrudnienia na poziomie 70% będzie wymagało dalekosiężnych strukturalnych reform ukierunkowanych na osiągnięcie pełnego zatrudnienia oraz wyższej wydajności i jakości pracy. Rynki pracy państw członkowskich muszą być nastawione na włączenie wszystkich zainteresowanych i umożliwienie im znalezienia pracy, w miarę bardziej elastycznego przystosowywania się tych rynków do istniejących warunków gospodarczych. Państwa członkowskie będą musiały przeprowadzić ważne reformy umożliwiające stworzenie podatkowych i innych bodźców zwiększania zatrudnienia i udziału w rynku pracy oraz zmniejszania zjawiska dyskryminacji płci na rynku pracy. Należy zachęcać do kształcenia ustawicznego, jak również do ściślejszej współpracy w osiąganiu przejrzystych standardów uznawania umiejętności zawodowych w całej Europie.
  - **Pierwszeństwo dla innowacji i przedsiębiorczości.** Europa ma ogromny potencjał innowacyjny, ale musi dołożyć większych starań, by przemienić idee w prawdziwą wartość dodaną. Zwiększanie współpracy przemysłu i instytutów badawczych to główny środek realizacji naszego potencjału przedsiębiorczości. Sektor przemysłowy jest istotnym źródłem wzrostu i zatrudnienia i nadal będzie odgrywał ważną rolę w gospodarce opartej na wiedzy. Muszą być stworzone odpowiednie warunki badań i rozwoju – w szczególności w sektorze biznesu – by zbliżyć się do celu, jakim jest przeznaczanie 3% PKB na inwestycje w B+R. Należy podjąć środki ułatwiające wejście i wyjście z rynku różnej wielkości przedsiębiorstwom, zwiększając dostęp do finansów i *know-how*, ulepszając przepisy i zmniejszając administracyjne obciążenia. Konieczne są również

działania na rzecz pobudzenia ducha przedsiębiorczości wśród młodych ludzi.

- **Łączenie Europy – wzmocnienie rynku wewnętrznego.** Dynamiczny i dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny jest konieczny do osiągnięcia produktywności i wzrostu, co jest jeszcze bardziej istotne w poszerzonej UE. Ważne jest podjęcie dalszych kroków w kierunku otwierania i integrowania rynków europejskich, przy jednoczesnym ulepszaniu ram regulacyjnych i zapewnieniu wysokiego standardu ochrony konsumenta. Należy zakończyć reformę narzędzi polityki konkurencji w stosunku do monopolu, fuzji i karteli oraz wskazać i skutecznie zająć się rynkami nieefektywnymi. Trzeba również dążyć do dalszej integracji i łączenia przemysłów sieciowych (*network industries*), takich jak energia, transport i telekomunikacja, oraz do zakończenia budowy i rozszerzania sieci, szczególnie w obliczu poszerzenia Unii. Należy w pełni wykorzystać potencjał wewnętrznego rynku usług oraz przyspieszyć wdrażanie planu działań w sektorze usług finansowych.
- **Rola środowiska naturalnego w osiągnięciu wzrostu i tworzeniu miejsc pracy.** W celu realizacji Strategii Lizbońskiej każde państwo członkowskie musi w pełni zrealizować swój potencjał ekonomiczny, ale to musi być poparte równoczesnymi działaniami na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego oraz jakości życia. Z tego względu podejmowanie działań w dziedzinie środowiska pozostaje niezwykle ważnym celem. Działania te są istotnym czynnikiem innowacji oraz wprowadzania nowych technologii prowadzących do wzrostu i zwiększania zatrudnienia. Cele ekologiczne będą katalizatorem innowacji i modernizacji w głównych sektorach, takich jak energia i transport, oraz będą propagować nowe inwestycje w czystych i zasobooszczędnych technologiach.

13. Aby zrealizować powyższe priorytety, Rada Europejska:

- ustaliła kierunek ogólnych wytycznych polityki gospodarczej i skorygowała Europejską Strategię Zatrudnienia, która ma być zatwierdzona w czerwcu;
- poprosiła Komisję o utworzenie Europejskiej Grupy Zadaniowej ds. Zatrudnienia, aby pomogła ona w opracowaniu założeń reform mogących mieć bezpośredni i natychmiastowy wpływ na wdrażanie przez państwa członkowskie zrewidowanej Strategii Zatrudnienia;
- zidentyfikowała kluczowe reformy dotyczące rynku pracy, które mają być realizowane na poziomie krajowym;
- podjęła działania w celu zwiększenia wsparcia Unii dla rozwoju wiedzy, innowacji oraz przedsiębiorczości oraz nadania priorytetowego znaczenia wzrostowi konkurencji;
- ustaliła nieprzekraczalne terminy osiągnięcia ostatecznego porozumienia w kwestii pozostałych ważnych reform lizbońskich, przed następną sesją wiosenną Rady Europejskiej, w dziedzinie transportu

kolejowego, rynków energetycznych, europejskiej wspólnej przestrzeni powietrznej (*single European sky*), rynków finansowych (włącznie z ofertami dotyczącymi przejęcia), rynków zaopatrzenia, społeczeństwa informacyjnego, regulacji dotyczących pracy tymczasowej na podstawie umowy agencyjnej, harmonizacji przepisów zabezpieczenia społecznego między poszczególnymi państwami członkowskimi, opodatkowania energii, odpowiedzialności za degradację środowiska oraz zmiany klimatyczne;

- podjęła szeroko zakrojone działania w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego w reakcji na katastrofę [tankowca] „Prestige”;
- potwierdziła swoje zobowiązanie do osiągnięcia większej spójności w obrębie Unii i jej przywództwa w propagowaniu zrównoważonego rozwoju na świecie.

14. Szczegółowe działania na rzecz wprowadzenia powyższych celów w życie w ciągu następujących dwunastu miesięcy zostały już ustalone.

CZĘŚĆ II

REALIZACJA CELÓW:

DECYZJE I DZIAŁANIA NA NASTĘPNE DWANAŚCIE MIESIĘCY

A. Kontekst gospodarczy i narzędzia realizacji polityk

15. Spowolnienie wzrostu gospodarczego trwa dłużej, niż przewidywano, a perspektywy poprawy są niejasne z powodu ekonomicznych niewiadomych oraz globalnych zagrożeń politycznych. W obecnych warunkach konieczna jest realizacja sensownej polityki makroekonomicznej w celu przywrócenia zaufania inwestorów oraz wzrostu gospodarczego.

16. W tej sytuacji Rada Europejska:

- aprobuje Dokument w sprawie Kluczowych Kwestii (*Key Issues Paper*) przyjęty przez Radę (ECOFIN), co wraz z obecnymi konkluzjami będzie podstawą przyszłych ogólnych wytycznych polityki gospodarczej. Wytyczne te powinny być zwięzłe, koncentrować się na najważniejszych problemach i priorytetach polityki gospodarczej przez następne trzy lata oraz określać, tam gdzie to stosowne, ostateczne terminy wdrożenia zaleceń dotyczących reform;
- potwierdza konieczność wzmocnienia koordynacji polityki budżetowej z myślą o usprawnieniu potencjału wzrostowego gospodarek europejskich i lepszym przygotowaniu ich do sprostania średniookresowym wyzwaniom. W związku z tym Rada w pełni popiera stosowny raport przyjęty przez Radę (ECOFIN), jednocześnie zachęcając Radę i państwa członkowskie do wdrożenia wniosków z raportu.

17. Rok 2003 daje szczególną okazję do zastosowania usprawnionych instrumentów koordynacji podstawowych polityk: ogólnych wytycznych polityki gospodarczej, wytycznych ds. zatrudnienia oraz strategii rynku wewnętrznego, i nadania im nowej trzyletniej perspektywy ramowej. To powinno zapewnić pełniejsze, skuteczniejsze i spójniejsze podejście do reform opartych na sensownych ramach makroekonomicznych. W tym kontekście, oraz tam gdzie to stosowne, zalecenia co do reform ekonomicznych powinny określać ostateczne terminy ich wprowadzenia.
18. W tym samym czasie, w celu podniesienia jakości narzędzi statystycznych i analitycznych – a w szczególności zapewnienia porównywalności między okresami czasowymi oraz państwami i regionami, z zamiarem zapewnienia lepszych podstaw analitycznych do tworzenia i monitoringu polityk – Rada Europejska odnotowuje zamiar Komisji, aby w ścisłym współdziałaniu z Europejskim Systemem Statystycznym przygotować sprawozdanie na wiosenną sesję Rady Europejskiej w 2004 r. na temat sposobów szerszego zastosowania wskaźników strukturalnych i innych narzędzi analitycznych do oszacowania postępu w realizacji Strategii Lizbońskiej.
19. Wziąwszy pod uwagę główną rolę, jaką doroczny wiosenny raport Komisji odgrywa w ocenianiu postępu w realizacji Agendy Lizbońskiej, Rada Europejska zachęca Komisję do przeanalizowania w raporcie na rok 2004 wymiernych różnic, które pojawiły się wraz z wprowadzeniem zintegrowanego podejścia lizbońskiego; do oceny sposobu osiągnięcia tego sukcesu przez państwa członkowskie i ulepszenia ich pozycji; oraz do pokazania sposobu osiągania celów lizbońskich poprzez reformę regulacyjną.

B. Reformy gospodarcze mające na celu zwiększenie europejskiego potencjału wzrostu

20. UE musi przyspieszyć reformy ekonomiczne w celu zrealizowania swojej wizji gospodarki opartej na wiedzy i zwiększeniu długoterminowego potencjału wzrostowego. Konkurencyjności należy raz jeszcze nadać charakter priorytetowy. To oznacza stworzenie środowiska, w którym przedsiębiorczość i przedsiębiorcy mogą owocnie działać, zapewniając przy tym ukończenie procesu tworzenia i poszerzania rynku wewnętrznego oraz zwiększając inwestycje w wiedzę jako najlepszą gwarancję wzrostu innowacji i zwiększenia liczby wykwalifikowanych pracowników.
21. W tym kontekście nowa Rada ds. Konkurencyjności musi się wywiązać ze swego horyzontalnego zadania podnoszenia konkurencyjności i wzrostu w ramach zintegrowanej strategii konkurencyjności, która ma być wypracowana przez Komisję, poprzez dokonanie regularnej oceny zarówno horyzontalnych, jak i sektorowych kwestii. Jej działalność będzie uzupełnieniem pracy wykonywanej

przez Radę ds. Gospodarczych i Finansowych w celu zapewnienia wprowadzenia reform gospodarczych.

Wspieranie małych firm i przedsiębiorczości

22. Dynamiczny i konkurencyjny przemysł oraz sektor usług są potrzebne do utrzymania wzrostu i dobrobytu w poszerzonej Europie. Konieczne są dalsze wysiłki na poziomie UE i krajów w celu stworzenia lepszych ogólnych warunków działalności biznesowej we wszystkich sektorach, włącznie z turystyką, zredukowania administracyjnych i regulacyjnych obciążeń dla biznesu, a w szczególności zachęcanie małych firm do rozpoczęcia działalności, a w konsekwencji rozwoju. Ponadto jest istotne, aby propagować kulturę przedsiębiorczości poprzez motywowanie osób i zachęcanie społeczeństwa do docenienia sukcesu przedsiębiorczości. Należy dążyć do odbudowania publicznego zaufania do biznesu poprzez zachęcanie do odpowiedzialnego zarządzania, zgodnie z tzw. Kodeksem dobrych praktyk.
23. W tym kontekście Rada Europejska:
- wzywa państwa członkowskie do aktywnego uczestnictwa w konsultacyjnym procesie traktowanym jako uzupełnienie Zielonej Księgi Komisji pt. „Przedsiębiorczość w Europie” i zachęca Komisję do zaproponowania, w ramach kontynuacji powyższych działań, europejskiego planu działania dotyczącego przedsiębiorczości podczas wiosennej sesji Rady Europejskiej w 2004 r., ze szczególnym uwzględnieniem kwestii ułatwienia i przyspieszenia zakładania firm, ułatwienia dostępu do tanich źródeł finansowania, włącznie z kapitałem wysokiego ryzyka, oraz do mikrokredytów, a także poprzez ulepszenie przepisów dotyczących bankructwa;
  - zaprasza państwa członkowskie do rozwijania inicjatyw w celu bardziej aktywnego wspierania przedsiębiorczości poprzez system edukacyjny oraz propagowanie wartości przedsiębiorczości w społeczeństwie, m.in. ustanawiając w skali UE, w porozumieniu z organizacjami pracodawców, nagrody za przedsiębiorczość;
  - zachęca państwa członkowskie do przyspieszonego i innowacyjnego wdrażania Europejskiej Karty Małych Przedsiębiorstw, w celu zapewnienia bardziej efektywnego włączenia i konsultacji małych firm w procesie tworzenia polityk; oraz do poświęcenia temu większej uwagi poprzez wykorzystanie w pełni możliwości oferowanych przez stosowne cele krajowe i wzajemny monitoring państw członkowskich (tzw. ocena i kontrola koleżeńska), na przykład w odniesieniu do przyspieszania procesu zakładania i rejestrowania nowych przedsięwzięć.
24. W celu zredukowania obciążeń administracyjnych, usprawnienia regulacji i warunków działania biznesu Rada Europejska:
- wzywa do szybkiego wdrożenia Planu działania „Upraszczenie i ulepszanie środowiska regulacyjnego” oraz do zawarcia, przed

- czerwcowym szczytem, międzyinstytucjonalnego porozumienia w sprawie ulepszonych regulacji; do szybkiego wdrożenia propozycji Komisji w sprawie uaktualniania i upraszczania wspólnotowego *acquis*; wzywa również państwa członkowskie do poprawienia funkcjonowania i skuteczności swych administracji publicznych;
- z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji wprowadzenia zasady, że przyjęcie wszystkich ważniejszych regulacji unijnych będzie poprzedzane systematycznymi konsultacjami między zainteresowanymi stronami, wraz z towarzyszącą temu pełną oceną wpływu proponowanego ustawodawstwa na realizację trzech filarów Strategii Lizbońskiej. Ponadto powinien być wprowadzony mechanizm efektywnego doradzania Radzie ds. Konkurencyjności w ramach procesu podejmowania przez nią decyzji co do propozycji mających znaczący wpływ na konkurencyjność. Oprócz tego wszystkie formacje Rady będą zobowiązane oceniać wpływ swych działań na realizację Strategii Lizbońskiej;
  - zauważa, że w podnoszeniu poziomu konkurencyjności europejskiej ważne będzie wypracowanie nowego podejścia do polityki przemysłowej, zgodnie z komunikatami Komisji, które z natury swej są horyzontalne, a więc dotyczą ogólnych warunków ramowych, ale biorą również pod uwagę charakterystyki poszczególnych sektorów oraz respektują reguły konkurencji;
  - wzywa do przyjęcia, przed końcem 2003 roku, planu działania na rzecz uchwalenia lepszego prawa spółek i lepszego zarządzania na poziomie przedsiębiorstwa – kodeksu dobrych praktyk (*corporate governance*), przygotowanego przez Komisję na podstawie raportu Grupy Wysokiego Szczebla (Grupa Zimowa).

Łączenie Europy – zakończenie tworzenia i poszerzanie rynku wewnętrznego w przededniu rozszerzenia [UE]

25. UE jest dzisiaj bardziej współzależna i połączona niż kiedykolwiek w przeszłości. Musimy więc zapewnić, by tzw. wąskie gardła w biznesie (*bottlenecks*)¹ i bariery na drodze integracji zostały usunięte. Silny nowy impuls w kierunku zakończenia tworzenia i ulepszenia funkcjonowania rynku wewnętrznego będzie głównym czynnikiem podnoszenia konkurencyjności w krajach Unii i przyniesie ekonomiczne korzyści producentom i konsumentom. Bez tego bowiem postęp w osiągnięciu wzrostu gospodarczego i tworzeniu nowych miejsc pracy zostanie zaprzeczony.

Wymiar horyzontalny

26. Na tym tle, oraz przyjmując jako podstawę działania przyszłą strategię rynku wewnętrznego, Rada Europejska:
- wzywa do efektywnego wdrażania przez państwa członkowskie prawodawstwa, które zostało już przyjęte na poziomie wspólnoto-

¹ Sytuacja w biznesie, gdy działalność bądź produkcja jest spowolniona, ponieważ pewien sektor w łańcuchu operacyjnym nie nadąża z punktualnym wykonywaniem swojej pracy – przyp. tłum.

wym. Pierwszym krokiem państw członkowskich musi być ponowienie wysiłków do lipca 2003 r. w celu sprostania założeniom sztokholmskim i barcelońskim, mającym na celu transpozycję regulacji rynku wewnętrznego do ich wewnętrznego prawodawstwa; rady sektorowe muszą natomiast złożyć raport na temat postępu w dziedzinie transpozycji środków przyjętych przez nie podczas wiosennej sesji Rady Europejskiej w 2004 r.;

- wzywa do dalszej redukcji pomocy państwowej i ukierunkowywania jej na cele horyzontalne, jednocześnie aprobując zamiar Komisji kontynuowania prac nad uproszczeniem i zmodernizowaniem warunków udzielania pomocy państwowej oraz skupiając uwagę na najbardziej drastycznych zakłóceniach w tej dziedzinie;
- co do usług ogólnodostępnych, zachęca Radę (ds. Konkurencyjności) do podjęcia stosownych decyzji proceduralnych dotyczących przyszłych prac nad dostępnością i finansowaniem tychże usług, zapewniając przy tym kompatybilność usług publicznych z regułami unijnej pomocy i konkurencji; zapewniając, że wdrażana pomoc oraz same reguły jej świadczenia nie stanowią zagrożenia dla usług publicznych; jednocześnie zapewniając, iż reguły finansowania stosowane przez państwa członkowskie nie zakłócają funkcjonowania rynku usług. Rada Europejska potwierdza również wnioski ze spotkania Rady Europejskiej w Barcelonie dotyczące tejże kwestii oraz zachęca Radę do przestudiowania mającej się ukazać Zielonej Księgi Komisji, zgodnie z prośbą barcelońskiej Rady Europejskiej dotyczącej proponowanej dyrektywy ramowej;
- zachęca Komisję do ukończenia prac nad strategią usług i odnotowuje zamiar Komisji przedłożenia przed końcem 2003 r. propozycji podjęcia wielu środków mających na celu usunięcie przeszkód w transgranicznym świadczeniu usług, biorąc przy tym pod uwagę wymogi ochrony konsumenta; państwa członkowskie powinny jednak już teraz przyspieszyć własne działania w kierunku usunięcia istniejących barier;
- zauważa, że proaktywna polityka konkurencji jest niezbędna do efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Postęp w tej dziedzinie można osiągnąć poprzez ostateczne przyjęcie proponowanej reformy regulacji dotyczących fuzji przed wiosenną sesją Rady Europejskiej w 2004 r.; nowa dyrektywa dotycząca ofert przejścia powinna być zaakceptowana tak szybko jak to możliwe; umowa dotycząca zamówień publicznych winna być przyjęta do lipca 2003 r.;
- wzywa do realizacji takiej polityki ochrony konsumenta, by potrzeby uprawnionych konsumentów stawiane były na pierwszym miejscu w ramach konkurencyjnego rynku wewnętrznego, w myśl Zielonej Księgi dotyczącej ochrony konsumenta, oraz do postępu w kierunku stworzenia efektywnego jednolitego rynku kredytowego, zgodnie z dyrektywą w sprawie kredytu konsumpcyjnego;

- wzywa do ostatecznego przyjęcia pakietu podatkowego i kontynuacji wysiłków w celu zwalczania nieuczciwej konkurencji podatkowej i usunięcia barier na rynku wewnętrznym stwarzanych przez system fiskalny.

Wymiar sektorowy

27. Realizowanie reform już zatwierdzonych przez Radę Europejską stworzy nowe możliwości na rynku pracy, w dziedzinie inwestycji oraz poprawi jakość usług.
28. Jeśli zaś chodzi o rynek energii, Rada Europejska:
  - nawołuje do rychłego ostatecznego przyjęcia i skutecznego wdrożenia dyrektyw dotyczących rynku wewnętrznego elektryczności i gazu oraz rozporządzenia, zgodnie z konkluzjami barcelońskimi;
  - wzywa Radę do ostatecznego przyjęcia reguł finansowania oraz wypracowania środków mających wzmocnić infrastrukturę rynków i sieci energetycznych, zgodnie z konkluzjami barcelońskimi;
  - podkreśla znaczenie szybkiego osiągnięcia porozumienia w sprawie propozycji wzmacniających współdziałanie w zarządzaniu unijnymi zasobami gazu i ropy;
  - zachęca państwa członkowskie do ustanowienia odpowiednich warunków ramowych do prywatnych inwestycji w infrastrukturę energetyczną;
  - odnotowuje zamiar Komisji przedstawienia raportu na temat wpływu emisji instrumentów handlowych na inne instrumenty w sektorze energii.
29. W kwestii transportu Rada Europejska:
  - wzywa Radę (ds. Transportu) do szybkiego osiągnięcia ostatecznego porozumienia co do umowy w związku z drugim pakietem kolejowym (*second railway package*), jak również do szybkiego przyjęcia umowy w sprawie europejskiej wspólnej przestrzeni powietrznej (*single European sky*) i usług portowych;
  - namawia Radę do przyspieszenia prac nad powierzeniem Komisji mandatu do negocjowania porozumienia o otwartym niebie (*open skies agreement*) ze Stanami Zjednoczonymi;
  - wzywa do pełnego i szybkiego wdrożenia konkluzji barcelońskich dotyczących Galileo przez podjęcie dalszych kroków na rzecz skonsolidowania już podjętych prac nad wspólnym przedsięwzięciem w celu osiągnięcia postępu w realizacji projektu poprzez wybór posiadacza koncesji oraz przydzielenia koniecznych częstotliwości; wzywa również do pilnego podjęcia decyzji w sprawie podziału wkładów budżetowych w obrębie Europejskiej Agencji ds. Przestrzeni Kosmicznej.

30. W sprawie sieci transeuropejskich Rada Europejska:

- zachęca Radę, w kontekście konkluzji barcelońskiej Rady Europejskiej i zgodnie z raportem Grupy Wysokiego Szczebla van Mierta, do wyszczególnienia warunków i kierunków działania w obszarze „łączenia”, szczególnie w obliczu poszerzenia, tak by lepiej wykorzystać i ulepszyć istniejącą infrastrukturę oraz uzupełnić (w ciągu następnego okresu programowego) jej brakujące połączenia, jednocześnie redukując „wąskie gardła” (*bottlenecks*) w takich regionach, jak: Alpy, Pireneje, Masyw Centralny oraz Morze Bałtyckie, które są szczególnie ograniczane przez naturalne bariery przygraniczne, oraz zachęcając do inwestycji w podstawową infrastrukturę przy zastosowaniu dostępnych unijnych instrumentów finansowych oraz łączonych inicjatyw publicznych i prywatnych;
- zachęca Komisję, Europejski Bank Inwestycyjny i inne międzynarodowe instytucje finansowe do rozważenia podjęcia możliwych inicjatyw na rzecz wspierania głównych projektów infrastrukturalnych w dziedzinie transportu, energii i telekomunikacji w południowo-wschodniej Europie, w szczególności w krajach zachodniobałkańskich, we współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi krajami.

31. W sprawie usług finansowych Rada Europejska:

- zachęca Radę do szybkiego opracowania planu działań w sektorze usług finansowych. Będzie to wymagało właściwej i efektywnej implementacji istniejących dyrektyw oraz przyjęcia przed końcem 2003 r. dyrektyw dotyczących emerytur i prospektów emisyjnych; oraz do kwietnia 2004 r. dyrektyw dotyczących przejrzystości i usług inwestycyjnych;
- zachęca Radę i Komisję do prac nad redukcją barier w tworzeniu prawdziwego europejskiego rynku ryzyka kapitałowego, zdolnego do wspierania przedsiębiorczości, oraz do analizy *inter alia* przeszkód napotykanych przez instytucyjnych inwestorów (fundusze emerytalne) na rynkach kapitału wysokiego ryzyka.

Budowanie gospodarki opartej na wiedzy

32. Osiągnięcie średniookresowego wzrostu gospodarczego w Europie zależy od wykorzystania nowych jego źródeł. Wzrost efektywnych inwestycji publicznych i prywatnych we wszystkich dziedzinach łańcucha wiedzy jest kluczowym czynnikiem w tworzeniu wykwalifikowanej siły roboczej oraz innowacyjności koniecznej do podtrzymywania konkurencyjności. Dynamika wdrażania celów Europejskiej Strefy Badań i Innowacji oraz społeczeństwa informacyjnego powinna zostać utrzymana.

33. W tym kontekście Rada Europejska zachęca państwa członkowskie do podjęcia konkretnych działań, na podstawie mającego się ukazać planu działań Komisji w dziedzinie B+R, w celu zachęcania biznesu

do inwestowania w dziedzinę B+R i do działań innowacyjnych, tak by się zbliżyć do realizacji celu barcelońskiego, jakim jest osiągnięcie wskaźnika inwestycji w B+R na poziomie 3% PKB.

34. Rada Europejska wzywa do wzmocnienia Europejskiego Obszaru Badań Naukowych i Innowacji na korzyść całej poszerzonej UE poprzez:
- wdrożenie otwartej metody koordynacji we wspieraniu polityki badań naukowych i innowacji w takich obszarach, jak np.: działanie mające na celu osiągnięcie wskaźnika inwestycji w badania i rozwój na poziomie 3% PKB, rozwijanie zasobów ludzkich w dziedzinie nauki i technologii, ustanawianie mechanizmu oceny osiągniętego postępu i jego efektywności;
  - stworzenie platform europejskich technologii opartych na technologicznym *know-how*, przemyśle, regulatorach i instytucjach finansowych w celu rozwinięcia strategicznej agendy ds. technologii w takich obszarach jak badania nad genomami roślinnymi lub zastosowanie wodoru jako paliwa;
  - pełne wykorzystanie potencjału VI Programu Ramowego oraz krajowych programów wspierających Europejski Obszar Badań i Innowacji, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z europejskimi międzyrządowymi organizacjami badawczymi oraz działań mających zwiększyć udział małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) w badaniach i innowacji;
  - uwzględnienie Zielonej Księgi dotyczącej europejskich badań nad przestrzenią kosmiczną (*Space Green Paper*) w celu osiągnięcia postępu na drodze stworzenia europejskiej polityki badań kosmicznych oraz przyjęcia ram wspólnej strategii kosmicznej EC/ESA (Europejska Wspólnota/Europejska Agencja ds. Przestrzeni Kosmicznej) przed końcem 2003 r.;
  - aktywne wdrożenie przez państwa członkowskie i Komisję uzgodnionej „mapy drogowej” dotyczącej biotechnologii i szybkiego przyjęcia i wdrożenia niezbędnego prawodawstwa;
  - umacnianie powiązań między sektorem badań naukowych a biznesem, popieranie wykorzystywania rezultatów rozwoju badań i technologii (RTD, *Research & Technology Development*), wspieranie tworzenia wydzielonych spółek i mobilności badaczy oraz zachęcanie sektora biznesu do stworzenia forum na wysokim szczeblu do propagowania tego rodzaju powiązań;
  - działanie na rzecz lepszego zrozumienia problematyki badań naukowych przez społeczeństwo.
35. Uznając rolę badań i rozwoju (R&D) w obszarze obronności i bezpieczeństwa w propagowaniu prekursorskich technologii i pobudzaniu innowacji i konkurencyjności, Rada Europejska z aprobatą przyjmuje komunikat Komisji „W kierunku unijnej polityki dotyczącej wyposa-

żenia obronnego (*Defence Equipment Policy*)”, oraz zaprasza Radę do analizy roli badań i rozwoju w dziedzinie wyposażenia obronnego w kontekście całej unijnej polityki B+R (R&D), łącznie z możliwością stworzenia przez Radę międzyrządowej agencji ds. rozwoju potencjału obronnego oraz zakupów sprzętu wojskowego.

36. Rada Europejska, uznając znaczenie innowacji w rozwijaniu nowych produktów, usług i metod zarządzania, wzywa państwa członkowskie i Komisję do podjęcia dalszych działań w celu stworzenia warunków do innowacji w środowisku biznesu, w szczególności poprzez konsolidację wiedzy specjalistycznej z zakresu badań, finansów i biznesu; oraz zaleca ustanowienie wspólnych ramowych celów służących wzmocnieniu innowacji w UE, włącznie z mechanizmem oceny osiągniętego postępu.
37. Rada Europejska wzywa Komisję i państwa członkowskie do lepszego wykorzystania praw własności intelektualnej poprzez podjęcie środków wymierzonych przeciwko fałszerstwu i piractwu, które hamują rozwój rynku cyfrowych dóbr i usług; oraz do ochrony patentów na komputerowo wdrażane wynalazki. Rada z satysfakcją odnotowuje przyjęcie przez Radę wcześniej w tym miesiącu wspólnego politycznego stanowiska w sprawie patentu wspólnotowego i wzywa Radę do szybkiego zakończenia prac nad patentem.
38. Łączność elektroniczna jest potężną machiną wzrostu, konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy w Unii Europejskiej, dlatego muszą być podjęte działania w celu skonsolidowania tej siły oraz przyczynienia się do osiągnięcia celów lizbońskich. Musimy zdynamizować tempo rozwoju społeczeństwa informacyjnego, koncentrując się w szczególności na sieciach i usługach, których potrzebuje gospodarka oparta na wiedzy. Zgodnie z niedawną oceną sytuacji w sektorze telekomunikacji dokonaną przez Komisję oraz zgodnie z unijnym planem działania eEurope 2005 (Plan działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego), wymaga to:
  - efektywnego i spójnego wdrożenia nowych ram prawnych dla łączności elektronicznej w terminie do lipca 2003 r.;
  - promowania e-Włączenia oraz eliminacji technicznych, prawnych i innych barier uniemożliwiających skuteczny udział ludzi niepełnosprawnych w gospodarce opartej na wiedzy i w życiu społecznym; wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk związanych z rozwojem szerokopasmowych sieci i usług w obszarze e-Rządu, e-Zdrowia, e-Nauczania i e-Biznesu;
  - przyjęcia dyrektywy w sprawie ponownego wykorzystania dokumentów publicznych (mającej na celu wspieranie przedsiębiorczości elektronicznej) i stworzenia agencji bezpieczeństwa ds. europejskiej sieci informacyjnej przed końcem 2003 r.;
  - rozważenia, tam gdzie to stosowne, nowych kwestii pojawiających się wraz z rozwojem łączności komórkowej 3G (trzeciej generacji),

- takich jak współpraca w rozwijaniu aplikacji 3G oraz usług, konieczności zapewnienia przejrzystości w obligacjach typu *roll-out* oraz poszukiwaniu spójnych rozwiązań, *inter alia* poprzez określenie ostatecznych terminów zastosowania i realokacji (ponownego przydziału) pasm; w tym kontekście Rada Europejska odnotowuje zamiar Komisji wyjaśnienia kwestii związanych ze wspólnym użytkowaniem infrastruktury sieciowej;
- przyspieszenia zastosowania częstotliwości szerokopasmowej; w tym względzie Rada Europejska wzywa państwa członkowskie do przyjęcia do końca 2003 r. krajowych strategii wprowadzania szerokopasmowych częstotliwości oraz szybkich połączeń internetowych oraz do osiągnięcia znacznego wzrostu liczby szybkich połączeń internetowych do 2005 r.;
  - przyjęcia założeń dotyczących kryteriów i modułów wykorzystania funduszy strukturalnych, na podstawie obowiązującego rozporządzenia, do wspierania sektora łączności elektronicznej, szczególnie szerokopasmowej, przede wszystkim na terenach wiejskich lub peryferyjnych o niskiej gęstości zaludnienia; w tym względzie Rada Europejska wzywa Komisję do dostarczenia takich wskazówek do czerwca 2003 r.;
  - zwiększenia, tam gdzie to właściwe, krajowych inicjatyw badawczych, jak również skoordynowania współpracy między państwami członkowskimi nad wspólnymi przedsięwzięciami typu Eureka, w celu zachęcania do podejmowania i wspierania prywatnych projektów badawczych i rozwojowych w dziedzinie elektronicznych technologii komunikacyjnych;
  - przedstawienia przez Komisję raportu dotyczącego rozwoju w sektorze telekomunikacji na wiosenną sesję Rady Europejskiej w 2004 r.
39. Rada Europejska z aprobatą przyjmuje nową inicjatywę Europejskiego Banku Inwestycyjnego Innowacja 2010 – z orientacyjnym wskazaniem kwoty kredytów opiewającej na 20 mld euro przewidzianej na lata 2003-2006 w celu wsparcia realizacji celów lizbońskich i barcelońskich, poprzez zwiększenie pożyczek na finansowanie innowacji, badań i rozwoju oraz edukacji, jak również stworzenie i rozpowszechnianie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
40. Inwestowanie w kapitał ludzki jest warunkiem wstępnym promowania europejskiej konkurencyjności, osiągnięcia wysokich wskaźników wzrostu i zatrudnienia oraz zbliżania się do gospodarki opartej na wiedzy. W tym względzie Rada Europejska wzywa do:
- wprowadzenia w życie dziesięcioletniego programu określającego cele systemów kształcenia, podkreślając w ten sposób wkład edukacji i szkoleń w osiąganie wzrostu gospodarczego, *inter alia* poprzez stosowanie kryteriów porównawczych do wskazania najlepszych praktyk i zapewnienia skutecznego i efektywnego inwestowania w kapitał ludzki;

- kontynuowania działań w dziedzinie kształcenia zawodowego i szkoleń oraz w sferze wyższej edukacji, jak również podnoszenia mobilności i możliwości rozwoju w obrębie Unii poprzez popieranie większej przejrzystości, wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych i gwarancję ich jakości;
- położenia nacisku na rozwijanie podstawowych umiejętności, znajomości języków obcych, alfabetyzmu cyfrowego (zdolności rozumienia i stosowania informacji w różnej postaci i pochodzących z różnych źródeł przetwarzanych i prezentowanych za pomocą komputera), kształcenia i szkolenia ustawicznego; oraz przyjęcie do czerwca 2003 r. światowych programów e-Learning (e-Uczenie) i Erasmus;
- zbadania przez Radę (ds. Edukacji), w kontekście szerszej roli edukacji i jej kulturowych aspektów, sposobów promowania tejże roli w perspektywie europejskiej, przy pełnym poszanowaniu zasady subsydiarności, a następnie złożenie stosownego raportu na wiosenną sesję Rady Europejskiej w 2005 r.

C. Unowocześnianie europejskiego modelu społecznego

Więcej dobrych miejsc pracy dla wszystkich

41. Poprawa sytuacji na rynku pracy jest jednym z priorytetów Strategii Lizbońskiej. Większa liczba i wyższa jakość miejsc pracy przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i do zmniejszenia ryzyka społecznego wykluczenia. Nowa trzyletnia perspektywa zaproponowana w wytycznych dotyczących zatrudnienia, które mają być przyjęte podczas obrad czerwcowej Rady Europejskiej, powinny być podstawą prostszej i skuteczniejszej strategii zatrudnienia. Ponadto istnieje pilna potrzeba przyspieszenia tempa reform krajowych rynków pracy poprzez wskazanie środków mogących w krótkim czasie wywrzeć pozytywny wpływ na poziom zatrudnienia i tempo wzrostu.
42. W tym kontekście Rada Europejska:
  - popiera główne przesłania Rady (ds. Zatrudnienia) na temat przyszłości Europejskiej Strategii Zatrudnienia, włączając w to nadrzędne cele w nich przedstawione: pełne zatrudnienie poprzez zwiększenie wskaźnika zatrudnienia; jakość i wydajność pracy; spójność oraz globalny rynek pracy wzajemnie ze sobą powiązany i wspierający się;
  - potwierdza główną rolę strategii zatrudnienia we wdrażaniu celów Strategii Lizbońskiej związanych z zatrudnieniem i rynkiem pracy oraz w osiąganiu stosownego postępu w ciągu kilku ostatnich lat;
  - poleca, aby wytyczne w sprawie zatrudnienia uwzględniły następujące kwestie: aktywne i zapobiegawcze środki dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo; stworzenie warunków do opłacalnej pracy; zwiększenie podaży i udziału siły roboczej; przed-

siębiorczość, zmiany i zdolności przystosowawcze; rozwój kapitału ludzkiego i kształcenie ustawiczne, równość płci; integracja i zjawisko dyskryminacji na rynku pracy; regionalne różnice w poziomie zatrudnienia. Inną ważną kwestią, którą należałoby uwzględnić w strategii zatrudnienia, jest dążenie do eliminacji szarej strefy zatrudnienia przez przekształcanie pracy „na czarno” w formę regularnego zatrudnienia. Ta kwestia powinna być traktowana równoległe z kwestią wpływu imigracji na rynki pracy.

43. Wzywa państwa członkowskie do utrzymania tempa reform krajowych rynków pracy poprzez skoncentrowanie się na:
- reformie systemów podatkowych i zasiłków społecznych oraz pobudzaniu ich wzajemnej interakcji, tak by zachęcały do udziału w sile roboczej i zwalczały biedę oraz bezrobocie;
  - zwiększaniu zapotrzebowania na siłę roboczą i udziału tejże siły na rynku pracy, w szczególności udziału osób zagrożonych niskimi przychodami;
  - ulepszaniu systemów tworzenia płac, tak aby uwzględniały związek między płacami, stabilnością cen, produktywnością, poziomami szkoleń i warunkami na rynku pracy, oraz unowocześnianiu prawa pracy, biorąc pod uwagę zarówno potrzebę elastyczności, jak i bezpieczeństwa, *inter alia*, poprzez złagodzenie zbyt restrykcyjnych elementów negatywnie wpływających na dynamikę rynku pracy, przy poszanowaniu roli partnerów społecznych zgodnie z krajową praktyką;
  - zwiększeniu skuteczności aktywnych programów na rzecz zwiększania zatrudnienia, poprzez lepsze wdrażanie przyjętych wytycznych i monitoring; zwiększeniu mobilności na rynku pracy w całym przekroju zawodowym, sektorowym, regionalnym i transnarodowym, na przykład poprzez zwiększenie przejrzystości i wzajemnego uznawania różnych systemów kształcenia zawodowego;
  - zwiększaniu podaży miejsc pracy, szczególnie w odniesieniu do ludzi starszych, kobiet, imigrantów i ludzi młodych; zachęcaniu do przeciwstawienia się starzeniu poprzez zniechęcanie do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę; redukowaniu barier i negatywnych bodźców udziału kobiet w rynku pracy; łącznie z wprowadzaniem udogodnień sprzyjających lepszej opiece nad dziećmi.
44. Rada Europejska zachęca Komisję do ustanowienia Grupy Zadaniowej ds. Europejskiego Zatrudnienia, pod kierownictwem Wima Koka, w celu dokonania niezależnej i pogłębionej analizy głównych wyzwań polityki zatrudnienia oraz wskazania praktycznych środków, które mogłyby być podjęte w ramach reform z zamiarem bezpośredniego i natychmiastowego wpłynięcia na zdolność państw członkowskich do wprowadzenia skorygowanej Europejskiej Strategii Zatrudnienia oraz osiągnięcia założonych celów. Założenia przyjęte

przez ową grupę zadaniową nie powinny wpłynąć na realizację założeń Traktatu Amsterdamskiego dotyczących zatrudnienia; grupa ta powinna się składać z ograniczonej liczby wysoko wykwalifikowanych ekspertów reprezentujących wszystkich partnerów społecznych. Powinna ona złożyć sprawozdanie w takim czasie, by umożliwić Komisji oraz Radzie przedstawienie wspólnego raportu dotyczącego zatrudnienia podczas wiosennej sesji Rady Europejskiej w 2004 r. i podanie go do publicznej wiadomości.

45. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje również zamiar Komisji wydania komunikatu na temat interakcji takich zjawisk, jak: imigracja, integracja legalnych imigrantów w środowiska UE oraz stopa zatrudnienia. Konieczne jest nowe podejście w stosunku do imigracji w kontekście występujących braków wykwalifikowanej siły roboczej, zmian demograficznych oraz dalszych prognoz dotyczących sytuacji w UE. Bezproblemowa integracja obecnych i nowych legalnych imigrantów mogłaby odegrać zasadniczą rolę w tym nowym podejściu. Rada Europejska powróci do tej kwestii podczas szczytu w Salonikach w czerwcu 2003 r.
46. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje powołanie Trójstronnego Szczytu Społecznego ds. Wzrostu i Zatrudnienia. Pierwszy szczyt, który poprzedził obecne spotkanie Rady Europejskiej, podkreślił znaczący wkład, który partnerzy społeczni mogą wnieść do realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia i celów lizbońskich poprzez wdrażanie niedawno uzgodnionego wspólnego wieloletniego programu zatrudnienia.
47. Ponadto Rada Europejska:
  - z zadowoleniem przyjmuje wzmożenie wysiłków na rzecz wdrożenia, koordynacji i priorytetowego traktowania polityki równości płci i wynikających z niej założeń w obrębie Unii Europejskiej; w celu monitorowania dalszego postępu w tej dziedzinie zachęca Komisję do przygotowania, w porozumieniu z państwami członkowskimi, dorocznego raportu na wiosenną sesję Rady Europejskiej dotyczącą postępów w dziedzinie równouprawnienia i jej priorytetowego traktowania w ramach wszystkich polityk unijnych;
  - wzywa do utrzymania tempa realizacji Planu działania dotyczącego umiejętności i mobilności, *inter alia* poprzez osiągnięcie politycznego porozumienia przed końcem 2003 r. na temat dyrektywy w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji oraz podjęcie niezbędnych decyzji w celu zapewnienia wprowadzenia Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego, począwszy od lata 2004 r.;
  - zaleca przegląd bieżących działań zmierzających do polepszenia jakości pracy i aprobuje zamiar Komisji przygotowania raportu na temat jakości pracy do końca 2003 r. Rada Europejska zaleca również zawarcie do grudnia 2003 r. porozumienia dotyczącego tymczasowej pracy na podstawie umowy agencyjnej.

Solidarność i spójność społeczna

48. Unia jest zobowiązana do propagowania wysokiego poziomu społecznej spójności opartej na zasadach solidarności i społecznego włączania. W celu zagwarantowania adekwatności oraz trwałości tychże zasad, w szczególności w przypadku starzejącej się populacji, należy zintensyfikować wysiłki już podjęte przez państwa członkowskie w celu zmodernizowania ich systemów opieki społecznej. Potrzebna jest silna i wzajemnie wzmacniająca się interakcja między polityką zatrudnienia i opieki społecznej. Walka ze społecznym wykluczeniem wymaga, oprócz właściwej polityki zatrudnienia, priorytetowego potraktowania powyższej kwestii przez wszystkie stosowne polityki unijne, przy jednoczesnym uznaniu, iż obowiązek ten spoczywa przede wszystkim na państwach członkowskich oraz ich władzach regionalnych i lokalnych.
49. W tym kontekście Rada Europejska:
- z zadowoleniem przyjmuje wspólny raport Rady/Komisji dotyczący zagwarantowania odpowiedniego i trwałego poziomu emerytur (rent), w którym podkreślono konieczność zapewnienia trwałości finansowania systemów emerytalnych w celu zagwarantowania odpowiedniego zabezpieczenia emerytur w sytuacji, gdy mamy do czynienia ze zjawiskiem starzenia się populacji, oraz wzywa państwa członkowskie do wdrożenia dalszych reform systemów emerytalnych, łącznie ze zwiększaniem wskaźnika zatrudnienia osób starszych;
  - wzywa do dalszego stosowania metody otwartej koordynacji w ramach polityki emerytalnej i do zrewidowania w 2006 r. osiągniętego postępu, włączając w to nowe państwa członkowskie, do kontynuowania praktyki współpracy między Komitetem Ochrony Socjalnej a Komitetem Polityki Gospodarczej. Istnieje wyraźna potrzeba dalszego rozwoju wskaźników obejmujących adekwatność, finansową równowagę oraz unowocześnianie systemów emerytalnych;
  - zachęca Radę i Komisję do dostarczania dalszych impulsów do współpracy poprzez opracowywanie specjalnych raportów koncentrujących się na wspólnych wyzwaniach stojących przed systemami emerytalnymi;
  - z zadowoleniem przyjmuje wspólny raport Rady/Komisji dotyczący opieki zdrowotnej i długoterminowej opieki nad osobami starszymi, jak również intensyfikację wymiany opinii na ten temat na podstawie dalszych propozycji, które Komisja powinna przedłożyć do jesieni 2003 r.;
  - zachęca Radę do ulepszania i upraszczania postanowień wspólnotowych dotyczących zabezpieczeń społecznych w związku z pojawiającymi się problemami wynikającymi z transgranicznego ruchu obywateli krajów europejskich, poprzez przyspieszenie aktualizacji rozporządzenia 1408/71, zgodnie z planem działania ustalonym podczas szczytu Rady Europejskiej w Barcelonie.

50. Rada Europejska zaleca Komisji opracowanie raportu na wiosenną sesję Rady w 2004 r. dotyczącego ulepszenia ogólnych ram polityk ochrony społecznej poprzez położenie większego nacisku na efektywność bodźców (tj. system zasiłków, pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego, środki na rzecz osób starszych) oraz wskazanie najlepszych praktyk.
51. Zachęca również Komisję do złożenia sprawozdania na temat stosowności uproszczenia i włączenia różnych elementów prac nad systemem opieki socjalnej w spójne ramy w obrębie otwartej metody koordynacji. Pozwoliłoby to na lepsze objaśnienie metod osiągnięcia tych celów przed 2006 r., przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu zasad subsydiarności i krajowych kompetencji w sprawie organizacji i finansowania opieki socjalnej.
52. Rada Europejska zaleca państwom członkowskim ustanowienie w ramach nowych narodowych planów działania, które mają być przedstawione do lipca 2003 r., celów krajowych ukierunkowanych na znaczne ograniczenie, do 2010 r., liczby osób zagrożonych biedą i społecznym wykluczeniem. Z niecierpliwością oczekuje przedstawienia następnych (drugich z kolei) planów narodowego działania na rzecz społecznego włączania i wspólnego raportu dotyczącego włączenia przed wiosenną Radą Europejską w 2004 r. oraz podkreśla znaczenie dzielenia się doświadczeniami najlepszych praktyk na polu społecznego włączania i skoncentrowania pomocy na grupach niewystarczająco reprezentowanych oraz tych, które znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, włącznie z imigrantami; oraz zachęca do społecznej odpowiedzialności. Podczas trwania Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych należy podjąć szczególne działania, tak by umożliwić lepszą integrację tych osób ze społeczeństwem i na rynku pracy.

D. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju w dziedzinie środowiska

Odwroćcie nie zrównoważonych tendencji

53. Niemożliwe będzie osiągnięcie zrównoważonego i długotrwałego ekonomicznego i społecznego rozwoju bez podjęcia działań mających na celu ograniczenie presji problemów ekologicznych oraz zachowanie zasobów naturalnych w ramach strategii zrównoważonego rozwoju zapoczątkowanej na szczycie UE w Göteborgu. Konieczne są zatem działania mające na celu oddzielenie wzrostu gospodarczego od degradacji środowiska i zużycia zasobów naturalnych. Mimo osiągnięcia pewnego postępu w tej dziedzinie niepokojące tendencje występujące w czasie, gdy strategia zrównoważonego rozwoju była wprowadzana w życie, nie cofnęły się, stąd też konieczność wprowadzenia nowych bodźców.

54. W tym kontekście Rada Europejska:
- zachęca państwa członkowskie do przyspieszenia wysiłków zmierzających do osiągnięcia założeń przyjętych w Protokole z Kioto, włącznie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, wzrostem udziału energii odnawialnej, ustanowieniem dla całej UE orientacyjnego wskaźnika udziału energii odnawialnej na poziomie 12% zapotrzebowania na energię pierwotną oraz 22% udziału tejże energii w konsumpcji energii elektrycznej, do 2010 r.; do wzmożenia wysiłków na rzecz osiągnięcia celów krajowych oraz do zwiększenia efektywności wykorzystania energii; zachęca jednocześnie Radę ds. Środowiska do rozważenia ustanowienia orientacyjnych wskaźników, przy zachowaniu zasady ekonomicznej opłacalności i minimalnego efektu zniekształcającego; oraz do osiągnięcia ostatecznego porozumienia w sprawie dyrektywy dotyczącej handlu emisjami gazów przemysłowych;
  - zaleca Radzie przyjęcie, jeszcze przed szczytem Rady Europejskiej w Salonikach, programu „Inteligentna energia dla Europy”, i z zadowoleniem wita niedawno osiągnięte porozumienie w sprawie dyrektywy dotyczącej propagowania biopaliw w transporcie, popierając ustanowienie krajowych celów orientacyjnych zgodnych z wartością wzorcową 5,75% udziału biopaliw, do roku 2010, w całkowitym zużyciu paliw do celów transportowych. Z zadowoleniem przyjmuje również zamiar Komisji wydania komunikatu w sprawie postępów w zakresie prac nad rozporządzeniem ramowym dotyczącym ustalania cen infrastruktury transportowej i ustanowienia winiet, opłacanych w euro, do czerwca 2003 r.;
  - z zadowoleniem przyjmuje zawarcie porozumienia, które jeszcze musi zaopiniować Parlament Europejski, między ministrami finansów UE w sprawie opodatkowania produktów energetycznych, zgodnie z poprawkami wprowadzonymi 19 marca przez Radę (ECOFIN) do kompromisowych uzgodnień ustalonych przez Prezydencję;
  - wzywa Radę (ECOFIN) do wspierania reformy systemu dotacji mających obecnie duży negatywny wpływ na środowisko i nie dających się pogodzić z zasadą zrównoważonego rozwoju;
  - zaleca Radzie przyspieszenie wysiłków na rzecz bardziej odpowiedzialnego zarządzania zasobami naturalnymi; chodzi tu także o działania zmierzające do realizacji celów osiągnięcia pożądanego bioróżnorodności do roku 2010 i celów dotyczących zasobów ryb do roku 2015. Wzywa również do pilnych prac nad wypracowaniem i wprowadzeniem nowych regulacji w UE dotyczących środków chemicznych, zgodnie z uzgodnieniami ze szczytu w Göteborgu.
55. Technologia również odgrywa ważną rolę w osiągnięciu lizbońskich celów dotyczących zrównoważonego rozwoju. Rada Europejska odnotowuje zamiar Komisji sfinalizowania, przed końcem roku

2003, planu działań dotyczącego technologii środowiskowych w celu usunięcia barier uniemożliwiających rozwój i zastosowanie czystych technologii. Odnotowuje także rolę tych technologii w osiąganiu celów ochrony środowiska i osiągania konkurencyjności oraz wzywa:

- do położenia nacisku na rozwój technologii nowych paliw i technologii samochodowych jako głównych środków tworzenia zrównoważonego systemu transportowego, we współpracy z przemysłem, z UE wnoszącą pełny wkład do rozwijania międzynarodowych standardów z zakresu nowych paliw i technologii samochodowych i powiązanej infrastruktury, tak by umożliwić naszemu przemysłowi skuteczne konkurencyjne na poszerzającym się rynku;
- Unię do przeanalizowania swej polityki badań naukowych i rozwoju w celu zapewnienia priorytetowego traktowania innowacji ekologicznych i innych prekursorskich innowacji, takich jak komórki paliwowe (*fuel cells*), oraz pełnego wykorzystania efektu synergii;
- Komisję do przedstawienia raportu na temat podniesienia skuteczności EIHP (*European Integrated Hydrogen Project* – Europejski Zintegrowany Projekt dotyczący Wodoru), LIFE oraz VI Ramowego Programu w rozwijaniu nowych technologii ekologicznych, włącznie z rozwojem nowych paliw oraz technologii samochodowych i wprowadzaniem ich na rynek.

Bezpieczeństwo morskie

56. W związku z wypadkiem statku „Prestige”, Rada Europejska raz jeszcze wyraża swą solidarność z dotkniętymi katastrofą krajami, regionami oraz osobami. W uzupełnieniu do działań podjętych przez Radę w grudniu [2002 r.] Rada Europejska wzywa:
- do szybkiego wdrożenia środków przyjętych przez Radę i Parlament po wypadku „Eriki” (wzmocnienie kontroli w portach, lepsza kontrola nad towarzystwami klasyfikującymi, wyznaczenie portów schronienia, instalacja systemu monitoringu ruchu jednostek pływających oraz systemów informacyjnych na wodach UE);
  - do szybkiej analizy i wdrożenia przez Radę, Komisję oraz państwa członkowskie środków podjętych po katastrofie „Prestige” na podstawie komunikatu Komisji;
  - Radę (ds. Transportu) do osiągnięcia do 27 marca porozumienia w sprawie propozycji Komisji dotyczącej ograniczenia przewozu ciężkich paliwo-olejów w jednokadłubowych tankowcach oraz przyspieszenia planu działań na rzecz wycofania tych tankowców, jak również do skoordynowania wysiłków podjętych przez wszystkie państwa członkowskie oraz Komisję w celu ustalenia podobnego schematu na skalę światową, tak szybko jak to możliwe, poprzez wprowadzenie poprawki do Konwencji MARPOL [z 1973 r.];
  - do wsparcia prac prowadzonych przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO) nad przygotowaniem kodeksu państw bander

- i obowiązkowego, wzorcowego schematu audytu w celu zapewnienia należytego wykonywania obowiązków przez państwa bandery zgodnie z międzynarodowymi konwencjami;
- do przyjęcia, do końca 2003 r., na podstawie niedawnej propozycji Komisji, systemu sankcji, łącznie z sankcjami karnymi, za wykroczenia związane z zanieczyszczeniami, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawnymi;
  - Komisję do przeanalizowania wszystkich możliwych środków w celu zapewnienia skutecznej mobilizacji potrzebnego sprzętu do usuwania zanieczyszczeń (włącznie z odpowiednio wyposażonymi jednostkami pływającymi) w celu udzielenia wsparcia państwu członkowskiemu borykającemu się z problemem zanieczyszczeń;
  - do zwiększenia odpowiedzialności operatorów transportu morskiego poprzez wniesienie poprawki do Konwencji na temat odpowiedzialności cywilnej;
  - w kwestii odszkodowań dla ofiar zanieczyszczeń, gdzie przez termin „zanieczyszczenia” rozumie się również szkody wyrządzone środowisku, wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań podczas konferencji dyplomatycznej w ramach IMO w maju tego roku na rzecz podniesienia obecnego górnego pułapu odszkodowań do poziomu miliarda euro; a w razie niepowodzenia tych działań – do wysiłków na rzecz przyjęcia obecnej propozycji rozporządzenia w sprawie stworzenia, do końca roku, specjalnego europejskiego funduszu dysponującego kwotą miliarda euro; oraz do wykorzystania w możliwie najszerszym stopniu prywatnych źródeł finansowania;
  - do zbadania możliwości, w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych dotyczącej prawa morskiego, zapewnienia lepszej ochrony państw przybrzeżnych; do polepszenia współpracy między Unią a IMO oraz krajami sąsiadującymi, łącznie z Rosją, w celu znalezienia dróg i środków odpowiedniej ochrony zgodnie z prawem międzynarodowym, zwłaszcza poprzez wskazanie szczególnie wrażliwych obszarów; do wzmocnienia współpracy z sąsiadującymi państwami w celu zapewnienia bezpieczeństwa transportów ropy na wodach zalodzonych.

Polityki i instrumenty zapewniające wykonanie proponowanych zadań

57. W celu wdrożenia wszystkich reform zaproponowanych w Göteborgu główne znaczenie ma podjęcie działań przez instytucje UE oraz państwa członkowskie w celu poprawienia efektywności i spójności istniejących procesów, strategii i instrumentów. Może to być dodatkowo wsparte poprzez wzmocnienie procesu z Cardiff dotyczącego zintegrowanego podejścia do problematyki ekologicznej w ramach poszczególnych polityk sektorowych oraz zahamowanie tendencji osiągnięcia wzrostu gospodarczego za cenę degradacji środowiska i eksploatacji zasobów naturalnych; jak również poprzez ulepszenie strukturalnych wskaźników dotyczących środowiska oraz monitorowanie postępu i wskazywanie najlepszych praktyk.

58. Rada Europejska odnotowuje zamiar Komisji:

- przeprowadzania dorocznego przeglądu realizacji procesu z Cardiff dotyczącego zintegrowanego podejścia do polityki ekologicznej i regularnego przeglądu realizacji tejże polityki oraz składania stosownych raportów, tak by mogły one być uwzględnione podczas przygotowywania sprawozdań na przyszłe sesje wiosenne Rady, poczynając od roku 2004;
- w ramach procesu ogólnie koordynowanego przez Radę (ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych), uaktualniania i rewidowania, na każdą doroczną wiosenną sesję Rady Europejskiej, poczynając od roku 2004, istniejącej tzw. mapy drogowej w sprawie dalszego wdrażania konkluzji z Göteborga, która powinna stanowić dla Rady praktyczny i dynamiczny instrument do wdrażania jasno zdefiniowanych celów, założeń i zakresów odpowiedzialności.

59. Konieczne jest rozwijanie prawnej struktury wspierającej realizację lizbońskich celów ochrony środowiska. Rada Europejska wzywa do osiągnięcia, w miarę możliwości do kwietnia 2004 r., ostatecznego porozumienia w sprawie dyrektywy dotyczącej odpowiedzialności z tytułu szkód wyrządzonych środowisku jako konkretnego środka wdrażania zasady „zanieczyszczający – płaci”; wzywa również państwa członkowskie do natychmiastowej ratyfikacji i wdrożenia Konwencji z Aarhus [z 1998 r.], a Radę do przyjęcia do czerwca 2004 r. propozycji dyrektywy dotyczącej dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz instrumentu prawnego ustalającego, w jaki sposób instytucje UE mają się stosować do postanowień wszystkich trzech filarów konwencji.

E. Propagowanie zrównoważonego rozwoju w skali globalnej

60. Mając na uwadze potrzebę zachowania ogólnej spójności między swoimi politykami wewnętrznymi i zewnętrznymi, Rada Europejska podkreśla aktywne zaangażowanie Unii w podtrzymaniu swej głównej roli w propagowaniu zrównoważonego rozwoju w skali globalnej poprzez przekształcanie w konkretne działania politycznych celów ustalonych w Johannesburgu, Doha i Monterrey, w takich kwestiach jak:

- zapewnienie efektywnej realizacji nowych celów i założeń uzgodnionych w Johannesburgu w sprawie wody i warunków sanitarnych, ochrony środowiska morskiego, ginących ławic ryb, zasobów naturalnych, włączając w to lasy i bioróżnorodność, oraz globalnej strategii dotyczącej środków chemicznych;
- zapewnienie skutecznej realizacji zobowiązań podjętych w Monterrey, dotyczących realizacji założonego celu przeznaczania 0,7% PNB państw-darczyńców na ODA (Oficjalna Pomoc na rzecz Rozwoju);
- podnoszenie odpowiedzialności sektora przedsiębiorstw za kwestie społeczne i ochrony środowiska zarówno w obrębie UE, jak i w skali

- światowej; podejmowanie działań promujących zrównoważony i uczciwy handel, szczególnie poprzez pobudzenie obrotu produktami wytworzonymi zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zachęcanie do udzielania kredytów eksportowych zgodnie z tą zasadą;
- rozwój i wdrażanie w życie unijnych inicjatyw „Woda dla życia” oraz „Energia dla wyeliminowania biedy i dla zrównoważonego rozwoju”;
  - przyczynianie się do rozwoju regionalnych strategii zrównoważonego rozwoju opartych np. na doświadczeniach zdobytych w trakcie procesu EUROMED;
  - terminowe opracowywanie – zarówno na poziomie międzynarodowym, jak i w obrębie UE – dziesięcioletnich ram programowych na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, w których to osiągnięciu UE powinna odgrywać główną rolę;
  - zachęcanie innych stron, w szczególności Federacji Rosyjskiej, do ratyfikacji Protokołu z Kioto, w celu umożliwienia jego terminowego wejścia w życie;
  - wzmacnianie międzynarodowego zarządzania w sferze środowiska, które mogłoby prowadzić do podniesienia UNEP-u (Programu Narodów Zjednoczonych dotyczącego Środowiska) do rangi wyspecjalizowanej agendy Narodów Zjednoczonych korzystającej z szerokiego mandatu w kwestiach środowiskowych.

F. Azyl

61. Rada Europejska odnotowała wystosowanie przez Zjednoczone Królestwo pisma dotyczącego wypracowania nowego podejścia do kwestii międzynarodowego bezpieczeństwa oraz zaprosiła Komisję do rozważenia powyższych propozycji, w szczególności w porozumieniu z UNHCR (Agendą Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców), a także do złożenia stosownego sprawozdania, za pośrednictwem Rady, podczas szczytu Rady Europejskiej w czerwcu 2003 r.

G. Osiągnięcie pełnej korzyści z poszerzonej UE poprzez wdrażanie celów lizbońskich

62. Poszerzenie [UE] zwiększa możliwość osiągnięcia wzrostu gospodarczego. Aby w pełni wykorzystać możliwości oferowane przez Unię Europejską składającą się z 25 państw, musimy się oprzeć na wartościach będących postawą procesu lizbońskiego, czyli na: przedsiębiorczości, sprawnym i przejrzystym zarządzaniu sferą publiczną oraz na politykach gospodarczych zorientowanych na wzrost i stabilność. Poprzez demonstrowanie politycznej woli osiągnięcia założeń lizbońskich, ulepszamy ramowe warunki osiągnięcia wzrostu i korzyści z poszerzonego jednolitego rynku przez sektor prywatny. Owa demonstracja woli jest również konieczna do

wzmocnienia wskaźnika optymizmu sektora prywatnego oraz pobudzania inwestycji niezbędnych do ustanowienia sieci wzajemnych powiązań w dziedzinie transportu i energii w obrębie nowej Europy.

63. Unia Europejska złożona z 25 państw stworzy również nowe możliwości wymiany idei i promowania w ten sposób badań i rozwoju. Europejski Obszar Badań zostanie poszerzony na korzyść wszystkich. Globalne społeczeństwo informacyjne połączy obywateli wszystkich 25 państw, a w praktyce – całej Europy. Unia 25 państw będzie również silniejszym globalnym liderem w propagowaniu zrównoważonego rozwoju oraz wdrażaniu zobowiązań podjętych w Doha, Monterrey i Johannesburgu.

POSZERZENIE – TRAKTAT AKCESYJNY

64. Po pomyślnie zakończonych negocjacjach akcesyjnych z Cyprzem, Republiką Czeską, Estonią, Węgrami, Łotwą, Litwą, Maltą, Polską, Republiką Słowacką oraz Słowenią w Kopenhadze w grudniu 2002 r. Rada Europejska z radością odnotowuje ogromne wysiłki wszystkich zaangażowanych stron na rzecz sfinalizowania Traktatu oraz Aktu Przystąpienia, z perspektywą podpisania go w Atenach 16 kwietnia 2003 r. Będzie to doniosły moment przypieczętujący determinację zarówno obecnych, jak i przyszłych państw członkowskich wspólnie zmierzających do zrealizowania projektu europejskiego. W tym kontekście Rada Europejska podkreśla doniosłość terminowego uzyskania aprobaty Parlamentu i Rady dla Traktatu Akcesyjnego w kontekście dotrzymania przyjętego harmonogramu.
65. Pozytywny rezultat niedawnego referendum na Malcie w sprawie akcesji do Unii Europejskiej jest pierwszym ważnym krokiem w kierunku osiągnięcia poszerzonego europejskiego obszaru pokoju, demokracji, stabilności i dobrobytu. Unia wyraża uznanie dla społeczeństwa Malty za jego decyzję oraz wzywa obywateli innych przystępujących państw do wykorzystania możliwości płynących z członkostwa i do sprawienia, że stanie się ono rzeczywistością od 1 maja 2004 r.

IRAK

66. Od czasu zaistnienia konfliktu zbrojnego mamy do czynienia z nową sytuacją. Mamy nadzieję na rychłe zakończenie konfliktu, przy minimalnych cierpieniach i stratach życia ludzkiego. Nasze wspólne wyzwania obejmują:
67. W stosunku do Iraku:
- UE jest zaangażowana w zachowanie terytorialnej integralności, suwerenności i politycznej stabilności Iraku oraz w jego pełne i efek-

- tywne rozbrojenie na całym obszarze kraju, jak również szanuje prawa ludności Iraku, włącznie z prawami wszystkich mieszkających tam mniejszości narodowych.
- Wyrażamy przekonanie, że Organizacja Narodów Zjednoczonych musi nadal odgrywać główną rolę zarówno podczas, jak i po zakończeniu obecnego kryzysu. ONZ ma unikalne możliwości i doświadczenie w koordynowaniu pomocy w państwach, które dopiero co uporały się z konfliktami zbrojnymi. Rada Bezpieczeństwa powinna udzielić Organizacji Narodów Zjednoczonych zdecydowanego mandatu na przeprowadzenie takiej misji.
  - Istnieje pilna potrzeba zaspokojenia głównych potrzeb humanitarnych powstałych w następstwie obecnego konfliktu. UE jest zobowiązana do aktywnego zaangażowania na tym polu, zgodnie z ustalonymi zasadami. Popieramy propozycję sekretarza generalnego Narodów Zjednoczonych, by kontynuować zaspokajanie humanitarnych potrzeb ludności Iraku poprzez program „Ropa za żywność” .
  - Pragniemy efektywnie przyczynić się do osiągnięcia warunków pozwalających wszystkim Irakijczykom żyć w wolności, godności i dobrobycie, w państwie kierowanym przez reprezentatywny rząd pokojowo współpracujący z państwami sąsiednimi oraz będący aktywnym członkiem międzynarodowej wspólnoty. Rada zachęca Komisję i wysokich przedstawicieli do rozważenia środków, dzięki którym Unia mogłaby pomóc Irakijczykom w osiągnięciu tych celów.
68. W stosunku do regionu objętego konfliktem:
- Wyrażamy solidarność i gotowość udzielenia pomocy krajom stającym w obliczu problemów i zagrożeń w związku z toczącym się konfliktem, włączając w to kwestię możliwego napływu uchodźców. UE aktywnie włączy się w umacnianie stabilności w rejonie konfliktu.
  - Wzywamy wszystkie państwa omawianego regionu do powstrzymania się od działań mogących prowadzić do dalszej destabilizacji.
  - Kraje omawianego regionu ponoszą również szczególną odpowiedzialność za zapobieganie aktom terroryzmu.
  - Będziemy kontynuować aktywne działania na rzecz odrodzenia procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie poprzez niezwłoczne ogłoszenie i wdrożenie „mapy drogowej” przyjętej przez tzw. Kwartet (UE, ONZ, USA i Federacja Rosyjska).
  - Będziemy pogłębiać nasz dialog i współpracę we wszystkich dziedzinach ze światem arabskim i islamskim. W tym kontekście wyrażamy nadzieję na rychłe efektywne wykorzystanie możliwości oferowanych przez proces barceloński.
69. Na arenie międzynarodowej:
- Potwierdzamy nasze przekonanie o fundamentalnej roli Narodów Zjednoczonych w systemie międzynarodowym oraz o podstawowej

odpowiedzialności Rady Bezpieczeństwa za zachowanie międzynarodowego pokoju i stabilności.

- Jesteśmy zdecydowani wzmocnić możliwości Unii Europejskiej w kontekście WPZB (Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa) oraz EPBO (Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony).
- Jesteśmy nadal przekonani o potrzebie wzmocnienia partnerstwa transatlantyckiego, które pozostaje podstawowym priorytetem strategicznym Unii Europejskiej; aby osiągnąć ten cel, konieczne jest podjęcie trwałego dialogu na temat nowych wyzwań regionalnych i globalnych.
- Będziemy nadal uczestniczyć we wzmacnianiu międzynarodowej koalicji antyterrorystycznej.
- Zintensyfikujemy również działania na rzecz opracowania pełnej, spójnej i skutecznej polityki wzmacniającej wielostronną współpracę międzynarodowej wspólnoty na rzecz zapobiegania rozprzestrzenianiu się broni masowego rażenia.

70. Powyższe cele wzajemnie się uzupełniają. Powinny być też realizowane równoległe, poprzez skoordynowanie działań wszystkich najważniejszych sił międzynarodowych. W tym kontekście przywrócenie jedności międzynarodowej wspólnoty jest rzeczą absolutnie niezbędną.

BLISKI WSCHÓD

71. Obecny kryzys wokół Iraku sprawił, że rozwiązanie innych problemów rejonu dotkniętego konfliktem stało się jeszcze bardziej palące.

72. Konflikt izraelsko-palestyński, w szczególności, pozostaje przedmiotem wielkiej troski. Obie strony konfliktu powinny działać z najwyższym umiarem. Obecnie nadszedł stosowny czas do negocjacji, kompromisu i pojednania, a nie do podtrzymywania błędnego koła nienawiści, konfrontacji i przemocy.

73. Potwierdzamy nasze pełne poparcie dla wizji międzynarodowej wspólnoty dwóch państw żyjących obok siebie w pokoju i bezpieczeństwie, na podstawie granic ustalonych w 1967 r. Wszystkie zaangażowane strony ponoszą historyczną odpowiedzialność za przekształcenie owej wizji w rzeczywistość.

74. „Mapa drogowa” polecona przez tzw. Kwartet 20 grudnia 2002 r. wskazuje drogę do osiągnięcia ostatecznego, sprawiedliwego i pełnego rozstrzygnięcia powyższej kwestii. Plan ten musi być niezwłocznie opublikowany i wdrożony, z równoczesnym osiąganiem postępu w dziedzinie bezpieczeństwa oraz na polu polityki i gospodarki. Podtrzymujemy naszą gotowość udzielenia wsparcia stronom we wdrażaniu owej „mapy drogowej”, we współpracy ze Stanami Zjednoczonymi, Rosją i Organizacją Narodów Zjednoczonych.

75. W tym duchu z zadowoleniem przyjmujemy oświadczenie prezydenta Busha, wystosowane 14 marca, o jego zamiarze osiągnięcia postępu w realizacji bliskowschodniej „mapy drogowej”.
76. Unia Europejska z zadowoleniem przyjmuje i wspiera bieżącą debatę, przeprowadzaną w ramach Autonomii Palestyńskiej i społeczeństwa obywatelskiego, dotyczącą propagowania dalekosiężnych reform politycznych. Mianowanie premiera Autonomii i powierzenie mu znaczących prerogatyw stanowi pierwszy podstawowy krok w tym kierunku i jest istotnym bodźcem wspierającym proces pokojowy. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje podpisanie przez prezydenta Arafata regulacji prawnych tworzących stanowisko premiera, jak również jego decyzję wyznaczenia Mahmouda Abbasa na to stanowisko.
77. Unia będzie się nadal angażować i w związku z tym wzywa wszystkie strony do wsparcia spójnych wysiłków na rzecz reform i rekonstrukcji Autonomii Palestyńskiej. Należy pilnie podjąć kroki na rzecz położenia kresu tragedii humanitarnej rozgrywającej się na terenach Palestyny.
78. UE ponownie wzywa Izrael do wycofania się z polityki dotyczącej zasiedlania. Polityka ta nadal stanowi przeszkodę w krótszej i dłuższej perspektywie na drodze osiągnięcia pokoju. Izrael powinien również skutecznie zaangażować się na rzecz reform w obrębie Autonomii Palestyńskiej. Wszystkie strony powinny zaś podjąć wysiłki na rzecz położenia kresu przemocy.
79. Unia Europejska dokładała i nadal będzie dokładać wszelkich starań, by zapewnić pokój na Bliskim Wschodzie. Oprócz niewątpliwych korzyści dla narodów mieszkających w regionie konfliktu osiągnięcie pokoju wzmocniłoby również międzynarodowe procesy pokojowe i stabilizacyjne.

ZACHODNIE BAŁKANY

80. Rada Europejska w najostrzejszych słowach potępiła zabójstwo serbskiego premiera Zorana Djindjica. Z aprobatą przyjęła utworzenie nowych rządów w Serbii i Czarnogórze. Ponadto zdecydowanie poparła determinację nowego premiera Serbii Zorana Zivkovica, aby energicznie kontynuować politykę prowadzoną przez Zorana Djindjica, w szczególności nieustępliwą walkę ze zorganizowaną przestępczością i korupcją, jego wysiłki na rzecz szerokiej demokratyzacji struktur państwowych oraz pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym ds. Zbrodni Wojennych w byłej Jugosławii (ICTY).
81. W tym celu Rada zaoferowała nowemu przywództwu pełne wsparcie UE we wdrażaniu wymaganych reform, pozwalających na po-

stęp w kierunku integracji ze strukturami europejskimi, w szczególności z UE. Rada zachęcała wysokiego przedstawiciela oraz Komisję do przedłożenia podczas następnego spotkania Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych konkretnych propozycji w tym zakresie. Rada Europejska popiera szybkie uzyskanie przez Serbię i Czarnogórę członkostwa w Radzie Europy, po spełnieniu odpowiednich kryteriów członkostwa.

82. Przyszłość Zachodnich Bałkanów leży w UE. Potrzebna jest silna wola polityczna oraz zdecydowane wysiłki na rzecz osiągnięcia tego celu. Unia Europejska deklaruje pełne wsparcie wysiłków państw bałkańskich w kierunku wzmocnienia demokracji, stabilności oraz promowania rozwoju gospodarczego.
83. Przejęcie przez UE operacji policyjnej w Bośni i Hercegowinie oraz operacji militarnej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii jest kolejnym dowodem naszego pełnego zaangażowania w tym regionie. W szczególności Rada z zadowoleniem przyjęła rozpoczęcie 31 marca 2003 r. militarnej operacji UE w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, w ramach kontynuacji operacji NATO „Sojusznicza harmonia” (*Allied Harmony*).
84. Podkreślając, że rejon Zachodnich Bałkanów pozostaje jednym z priorytetowych zagadnień unijnej agendy, Rada Europejska odwołuje się do konkluzji przyjętych w grudniu 2002 r. w Kopenhadze. Szczyt w Salonikach, który ma się odbyć 21 czerwca, będzie nowym i ważnym krokiem w kierunku dalszej poprawy stosunków między UE a krajami Zachodnich Bałkanów. W tym kontekście Rada Europejska wzywa Radę i Komisję do analizy metod i środków, również na podstawie doświadczenia z procesu poszerzenia, na rzecz dalszego wzmocnienia unijnej polityki stabilizacyjnej i stowarzyszeniowej w tym regionie.

CYPR

85. Rada Europejska ubolewa, że wysiłki sekretarza generalnego Narodów Zjednoczonych na rzecz znalezienia ostatecznego rozwiązania problemu cypryjskiego nie powiodły się. Unia Europejska zdecydowanie popiera kontynuowanie negocjacyjnej misji sekretarza generalnego ONZ na podstawie propozycji przez niego przedłożonych. Namawia wszystkie zainteresowane strony do dołożenia wszelkich starań na rzecz wypracowania sprawiedliwego, realnego i funkcjonalnego rozwiązania, w szczególności apelując do przywódców tureckiej części Cypru, by ponownie rozważyli swoje stanowisko. Rada Europejska niniejszym potwierdza swoje decyzje podjęte w Kopenhadze w związku z akcesją Cypru do UE.

KOREA PÓŁNOCNA

86. Rada Europejska wymieniła poglądy na temat Korei Północnej. Wezwała ten kraj do powstrzymania się od jakichkolwiek działań mogących jeszcze bardziej pogorszyć sytuację. Potwierdziła, że niepodporządkowanie się Korei Północnej do międzynarodowych zobowiązań w dziedzinie broni nuklearnej jest poważnym źródłem zaniepokojenia całej międzynarodowej wspólnoty i szkodzi jej własnym interesom.

87. Rada Europejska potwierdziła swoją gotowość przyczynienia się do dyplomatycznego rozwiązania kryzysu. UE pozostanie w kontakcie z ważnym zaangażowanymi stronami. Rada Europejska zwraca się do Rady o zwołanie specjalnej sesji na temat Korei Północnej oraz zaproszenia na nią państw sąsiadujących, zwłaszcza Japonii i Korei Południowej, w celu wymiany poglądów z ministrami na temat bieżącej sytuacji. Rada Europejska gotowa jest rozważyć możliwość pogłębienia współpracy z Koreą Północną, pod warunkiem pomyślnego rozwiązania obecnego kryzysu.